

Kirjaamo
Sosiaali- ja terveysministeriö
Hankenumbero STM137:00/2019

Suomen reumatologisen yhdistyksen lausunto koskien ehdotusta erikoissairaanhoidon työnjakoa koskevan asetuksen muuttamiseksi

Suomen reumatologinen yhdistys (SRY) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto koskien valtioneuvoston laatimaa luonnosta erikoissairaanhoidon työnjakoa koskevan asetuksen muuttamiseksi.

SRY haluaa kommentoida luonnoksen 6 § kohtaa 'reumakirurgia'. SRY kannattaa reumakirurgian keskittämistä valtakunnallisesti. Suomessa on jo tällä hetkellä jokaisella viidellä erityisvastuualueella reumaortopedinen yksikkö: Turun, Tampereen ja Oulun yliopistollisissa sairaaloissa, Päijät-Hämeen keskussairaalassa ja Keski-Suomen keskussairaalassa. Sen sijaan Helsingin ja Kuopion yliopistollisissa sairaaloissa ei ole reumaortopedista yksikköä, vaan reumakirurgia on hajautettu muille ortopedian aloille. Näin ollen SRY vastustaa ehdotettua asetusmuutosta, jonka mukaan reumakirurgia keskitettäisiin yliopistosairaaloihin.

Reumakirurgia on tehostetusta reumapotilaiden lääkehoidosta huolimatta edelleen keskeinen osa monen reumapotilaan hoitoa. Jotta reumakirurgialla saavutetaan potilaiden hoidossa mahdollisimman suuri hyöty ilman merkittäviä komplikaatioita, tulee reumaleikkaukset keskittää reumaortopedisiin yksiköihin. Reumaortopedeilla on paras tietämys reumapotilaan kokonaisvaltaisesta hoidosta siten, että he osaavat arvioida 1) leikkauksen hyödyllisyyden konservatiivisilla hoidoilla saavutettuihin hyötyihin nähden, 2) leikkausten suorittamisjärjestyksen (potilailla saattaa olla useita leikkauksia tarvitsevia niveliä) sekä 3) leikkauksen optimaalisen ajankohdan suhteessa mm. potilaan reumasairauden nykytilaan ja menossa olevaan lääkehoitoon. Näin toimien potilaille aiheutuu vähiten sairastavuutta ja operatiivisten hoitojen kustannukset voidaan pitää mahdollisimman alhaisina. Mikäli leikkauspäätöksen tekee kirurgi, joka on tottunut hoitamaan vain yhtä kirurgian osa-aluetta (esim. tekonivelortopedi, käsikirurgi, jalkateräortopedi), on suurena vaarana, että reumapotilaat altistetaan tarpeettomille ja tehottomille toimenpiteille.

Reumakirurgiaa tulisi tehdä vain reumaortopedisissä yksiköissä, joissa on useampi reumaortopedian osaaja sekä reumapotilaiden leikkauksenjälkeiseen kuntoutumiseen perehtynyt moniammatillinen tiimi. Toiminnan edellytyksenä on myös kiinteä yhteistyö konservatiivisen reumatologian yksikön kanssa. Monissa laadukkaissa reumaa hoitavissa yksiköissä tätä reumatologien ja reumaortopedien yhteistyötä on arvostettu ja toiminta on hallinnollisesti mahdollistettu. Tällaista reumaortopedian yksikköä ei ole Helsingin ja Kuopion yliopistollisissa sairaaloissa.

Reumakirurgia on vaativa ortopedian erityispätevyysala, jonka osaajia on Suomessa vähän. Asetusmuutoksella lopetettaisiin kaksi viidestä reumaortopedisesta yksiköstä ilman, että olisi varmuutta

siitä, että muualle perustettaisiin korvaavia yksiköitä. Asetusmuutos supistaisi reumaortopedian osaajien joukkoa maassamme kriittisesti.

Yllä kuvatuista syistä johtuen SRY pitää tärkeänä, ettei suunniteltua asetusmuutosta toteuteta.

Tampereella 16.2.2020

SRY:n hallituksen puolesta

Pia Isomäki

Dosentti, sisätautien ja reumatologian erikoislääkäri, TAYS Reumakeskus

Puheenjohtaja, Suomen reumatologinen yhdistys

Reumasairauksien koordinaatiokeskuksen johtaja, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri